

VÄRMLAND VÄXER

– OCH KÄNNER INGA GRÄNSER

VÄRMLANDS VISION FÖR ÅR 2020:

Värmland växer på många sätt. Mångfald, kompetens och upplevelser får oss att växa som människor.

Kunskap och innovation ger våra företag en stark position i världen.

Vi kliver över invanda gränser. Av alla slag, varje dag och överallt. Vi vågar utmana oss själva. Vi lever i ett samhälle där alla kommer till sin rätt. Kvinna som man, inflyttare som värmlänning, barn som vuxen. Världen mår bra av mer Värmland och Värmland av mer värld.

Värmland växer och känner inga gränser!

"VÄRMLAND VÄXER OCH KÄNNER INGA GRÄNSER" är Värmlands regionala utvecklingsprogram. Programmet beskriver hur Värmland ska bli en ännu bättre plats att leva, bo och arbeta i. "Värmland växer" är regionens gemensamma framtidsdokument för att skapa en hållbar tillväxt. Programmet innehåller en vision och insatsområden för Värmlands framtida utveckling. Det är första gången Värmland har en gemensam vision.

Region Värmland har tagit fram "Värmland växer" i en bred dialog tillsammans med företagare, föreningsliv, ungdomar, politiker och myndigheter i regionen. Sammanlagt har tusentalet personer bidragit med kunskap och idéer. Prioriteringarna i "Värmland växer" visar vägen för hur vi, i Värmland, ska bygga en konkurrenskraftigare och attraktivare region.

RÖSTER OM DET REGIONALA UTVECKLINGSPROGRAMMET OCH VISIONEN

TOMAS RISTE
regionråd Region Värmland

TOMAS RISTE: –Det här är första gången som Värmland har en gemensam vision. Genom att arbeta mot gemensamma mål kan vi åstadkomma mycket mer än varje aktör var för sig när det gäller att stärka regionens konkurrenskraft. Med "Värmland växer" är vi också bättre förberedda att möta utmaningar och förändringar i omvärlden.

Styrkan med "Värmland växer" ligger i att det har varit en bred process med många aktörer som varit delaktiga i att ta fram programmet. Den breda samverkan mellan näringslivet och offentliga Värmland är lika viktig nu när vi i fortsättningen arbetar utifrån programmet. I Region Värmlands verksamhet genomsyrar "Värmland växer" allt vårt arbete med regional utveckling.

EVA ERIKSSON: –Ingen ensam aktör formar på egen hand Värmlands framtid och utveckling. Att utveckla platser, län och regioner är ett genuint lagarbete.

Omvärlden sätter spelreglerna och det blir allt viktigare att veta vilka kort vi har på hand och en idé om hur vi lägger upp spelet. Länsstyrelsen och staten är en viktig medspelare och "Värmland växer" ger sammanhang för och perspektiv på det som Länsstyrelsen gör och bidrar med. I vårt uppdrag ligger att utveckla Värmland så att det gärna betyder mer för Sverige, samtidigt som vi vill ha mer värld i Värmland. "Värmland växer" berättar hur vi arbetar för att göra det och vart vi är på väg. Det handlar om hållbar regional utveckling, om att tänka mer långsiktigt och bredare – om kontinuitet och förändring.

EVA ERIKSSON
landshövding Värmlands län

MAUD OLOFSSON: –Att stärka den regionala konkurrenskraften handlar om att skapa möjligheter för kvinnor, män och företag att ta tillvara och utveckla sina egna unika förutsättningar. Entreprenörskap, innovation och förnyelse är viktiga nycklar i denna tid av omställning.

I Värmland finns många goda förutsättningar exempelvis kring klustersamverkan och närheten till universitet samt den utvecklingskraft som finns bland alla kunniga och företagsamma värmlänningar. I en tid av omställning gäller det att kraftsamla, och här har de regionala utvecklingsprogrammen en viktig roll.

SÅ HÄR VILL VI SE VÄRMLAND ÅR 2020:

År 2020 är Värmland en omtalad region. Vi syns och vi märks. Vi har helt enkelt vuxit. Vi har troligen inte vuxit befolkningsmässigt men vår attraktionskraft är starkare.

Allt fler högutbildade söker sig till regionen, inte bara för att vi har attraktiva arbetsplatser utan också för vår goda livskvalitet. Regionens skattekraft har

ökat och även exporten från regionen. Allt fler värmlänningar väljer högre utbildning och ohälsotalen har sjunkit, tack vare många satsningar att ta tillvara allas kompetens. I regionen finns världsledande företag som inte bara ser det som attraktivt att ha sin produktion här utan även forskningsresurser. Värmland är i Sverige känt som en

region som står för nya idéer och som satsar. Vi kännetecknas av ett regionalt ledarskap som stakar ut vägen. Vi har antagit vår största utmaning – att bli en öppnare region. Vi ser nytan av mångfalden. Vi har vågat bryta invanda tankemönster och funnit nya gränssnitt där kompetenser från olika områden möts. Världen ser att Värmland ger avtryck.

MAUD OLOFSSON
näringsminister

ANN: –Utgångspunkterna när vi arbetade fram programmet var att det var viktigt att skapa ett stort engagemang där många människor fick vara delaktiga. Vi tyckte att det var viktigt att träffa människor i deras befintliga nätverk och mötesplatser och låta dem få ge sina synpunkter på Värmlands framtid.

ANDERS: –Det visade sig att oavsett vilken grupp av människor vi träffade, politiker, ungdomar eller företagare, så lyfte de fram samma områden som viktiga. Det som kunde variera var vilket område man lade störst tyngdpunkt vid.

ANN: –Delaktigheten är minst lika viktig nu när programmet finns och framförallt när det handlar om att förverk-

liga prioriteringarna i "Värmland växer". Region Värmland har huvudansvar för det regionala utvecklingsprogrammet men det är när många aktörer kraftsamlar kring programmet som vi får effekt.

ANDERS: –Ett mått på att det är ett levande program är när vi ser att andra hämtar kraft ur och utgår från "Värmland växer". Det ser vi bland annat i att flera kommuner och universitetet nu gör sina strategier i linje med "Värmland växer". Planen för infrastrukturen i Värmland och länets klimatstrategi är två exempel där bland andra politiker, företag och myndigheter arbetar tillsammans med utgångspunkt i "Värmland växer".

ANN: –I "Värmland växer" bygger vi vidare på bra saker som redan görs i Värmland. Vi kastar inte ut allt som gjorts tidigare och börjar på nytt. Hur gör vi då för att gå från ord till handling? Det ska vi göra i de handlingsplaner som vi nu tar fram för varje insatsområde som finns i programmet. Där ska det vara tydligt vem som har ansvaret men framförallt HUR vi ska göra. I programmet har vi fokuserat på VAD vi ska göra. Det är viktigt att veta att Region Värmland inte ensam kan förverkliga programmet och så ska det heller inte vara. Det är många inblandade aktörer och det är när många människor delar samma framtidsbild som det börjar hända saker.

MÄNNISKOR BYGGER VÅR REGION

Region Värmland har av de värmländska kommunerna, landstinget och regeringen fått ansvaret att samordna framtagandet och genomförandet av det regionala utvecklingsprogrammet. Genom visionsdagar och dialogmöten har många bidragit med sina tankar och idéer om hur Värmland ska se ut år 2020.

REGIONENS UTVECKLING:

Fem områden har i utvecklingsprogrammet pekats ut som viktiga att arbeta med för regionens utveckling. Dessa områden är **LEDARSKAP, INNOVATIVA MILJÖER, KOMPETENSFÖRSÖRJNING, TILGÅNGLIGHET** och **LIVSKVALITET**.

SÅ HÄR VILL VI I VÄRMLAND ARBETA FÖR ATT UTVECKLA LEDARSKAPET

I Värmland bygger vi vidare på den tillit och det förtroende vi byggt upp inom det regionala ledarskapet. Vi arbetar aktivt för ett ledarskap som är handlingskraftigt, som har förmåga att samla många aktörer, fatta gemensamma beslut och prioritera viktiga satsningar för Värmlands utveckling. Vi arbetar för att visa upp en gemensam och tydlig bild av Värmland som lockar besökare, företag och arbetskraft. Här bygger vi vidare på varumärket Värmland. I Värmland arbetar vi för att öppna upp nätverk och strukturer för att ta tillvara allas kompetens, oavsett kön, ålder och etnisk bakgrund. För att stimulera nytänkande i Värmland arbetar vi för att skapa möten mellan människor med olika bakgrund och idéer.

VAD ÄR LEDARSKAP?

Det regionala ledarskapet är när de politiskt styrda organisationerna, näringslivet och universitetet samverkar och agerar tillsammans. Ledarskapet fattar gemensamma och strategiska beslut för Värmlands framtid. Ledarskapet handlingsförmåga är en avgörande pusselbit

för att förverkliga prioriteringarna i "Värmland växer". Ledarskapet ansvarar även för att regionen ska vara känd för sina tillgångar och möjligheter globalt. Ett särskilt ansvar har de också för att öka förståelsen för nyttan av mångfald i regionens utveckling och tillväxt.

HELENE RINSTAD ordförande i Handelskammaren Värmland och VD för transportföretaget L&C Frakt

HELENE RINSTAD: –Ett regionalt ledarskap ska skapa förutsättningar för Värmlands konkurrenskraft. Att se helheten, lyfta blicken och se vad som händer i omvärlden är viktigt. Ett regionalt ledarskap ska våga driva de frågor som krävs för att Värmland ska vara konkurrenskraftigt. Att ha modet att prioritera vad vi ska driva. Det måste vi, universitet, näringslivet och offentliga organisationer, göra tillsammans.

Handelskammaren arbetar med att skapa många mötesplatser för företagen. Men också med att politiker, företagare, universitetet och andra kan mötas.

Vårt bästa exempel på det är nog affärsresan handelskammaren anordnade på en Ålandsbåt med över tusen personer från företagen, universitetet, politiken med flera samlade. Där skapade vi verkligen mötesplatser!

CECILIA NAHNFELDT: –Samhället har inte råd med tillväxt till vilket pris som helst. Vi talar idag om hållbar tillväxt både utvecklingspolitiskt och inom forskningen.

Jämställdhet och genusmedvetenhet handlar om att stärka vår livskvalitet och goda relationer i arbetslivet. Detta stödjer en god och hållbar samhällsutveckling med tillväxt.

Jämställdhets- och mångfaldsarbete är inget man "blir klar" med. Samhället förändras, nya människor föds och växer upp. Kanske det viktiga är att bli ännu bättre på att arbeta i processer och se till att de ständigt pågår. Det innebär att vara uppmärksam på förändringar och att ha en god beredskap och förståelse för hur detta påverkar kvinnor och män.

CECILIA NAHNFELDT teologie doktor och projektledare, Centrum för genusforskning vid Karlstads universitet

SÅ HÄR VILL VI I VÄRMLAND ARBETA FÖR ATT UTVECKLA INNOVATIVA MILJÖER

Vi arbetar för att bli bättre på att ta tillvara människors innovationer, idéer och att främja entreprenörskapet så att regionen får fler växande och nya företag. Vi arbetar för ständig förnyelse och ökad konkurrenskraft av de värmländska företagen. Vi gör det genom att utveckla arenor där akademi och näringsliv utbyter erfarenheter och kompetens. Vi gör stora satsningar på industri-nära forskning. Vi lägger stort fokus på våra starka branscher då de gör oss attraktiva internationellt, lockar nya företag och investeringar till regionen. Vi underlättar för att både stora och små företag ska nå en större marknad, både nationellt och internationellt. Genom att ha blick för kommande tillväxtbranscher breddar vi näringslivet.

VAD ÄR INNOVATIVA MILJÖER?

Innovativa miljöer är där forskning, företag och en mångfald av människor möts. Det är i dessa miljöer det värmländska näringslivet stärker sin konkurrenskraft och förnyas. Då entreprenörer och kapital möter nya idéer föds inno-

vationer. Här omvandlas kunskaper till nya varor och tjänster som når den växande världsmarknaden. För ett starkt värmländskt näringsliv är förmågan till förnyelse och utveckling avgörande för framgång i den globala konkurrensen.

JENNIE JONSSON: –Eftersom Värmland är en region som tappar invånare, och därmed både köp- och skatte-kraft, måste vi satsa mer och mer på att skapa nya arbetstillfällen. Kanske i verksamheter och bran-scher som vi knappt har en aning om idag. Ju fler företagsamma personer vi lyckas ge de rätta förutsättningarna desto större blir chansen att vi får fart på nya verksamheter som är bra för Värmland.

Det behövs en avdramatisering och förenkling av nyföretagandet. Vi vill med våra koncept att det ska bli naturligt för människor som skall ut i arbetslivet i framtiden att aktivt fundera över om de vill bli egna företa-gare i stället för att skrämmas av tanken.

TONY MICHAELSEN: –Att det fylls på med människor som vill för-verkliga sig själva och sina idéer i befintliga bolag eller genom startande av nya är grunden för fortsatt utveckling – avse-ende både ny sysselsättning, nya branscher och ökad tillväxt.

Genom att prata om detta, lyfta fram goda exempel, hylla hjältarna och diskutera förutsätt-ningar, villkor och visioner lär vi oss alla vart tillväxt och välstånd kommer ifrån. Över tiden kan attityder förändras och redan i skolan blir det naturligt att tala om entreprenörskap – viljan och förmågan att skapa något nytt.

Innovationsnivån är en direkt konsekvens av människors kunskap, entreprenörer med välfylld ryggsäck i form av utbild-ning, kompetens och erfarenhet är en förutsättning för att innovationer ska realiseras.

Det är ingen slump att vi heter Huvudkontoret – vi är intresserade av människors huvuden.

TONY MICHAELSEN VD för Huvudkontoret, ett riskkapitalbolag i Kristinehamn

SÅ HÄR VILL VI I VÄRMLAND ARBETA FÖR GOD KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Genom att utveckla samarbetsarenor mellan företag och utbildningsanordnare, till exempel universitet, folkhögskolor och gymnasieskolor, anpassar vi bättre utbildningarna efter arbetsmarknadens behov. Vi arbetar med att förbättra studenternas kontakt med arbetslivet så att fler av dem ska få arbete och välja att bo kvar i Värmland. Vid val av utbildningar ska bra vägledning erbjudas. Med aktivt kvalitetsarbete i skolan, från grundskola till forskarutbildning, stimulerar vi fler värmlänningar att vilja studera. Genom att bli bättre på att se varje individ tar vi vara på allas samlade resurser i arbetslivet. Via kunskapscentra och distansutbildningar möjliggör vi ett livslångt lärande i regionen.

VAD ÄR KOMPETENSFÖRSÖRJNING?

Kompetensförsörjning handlar om att det finns kompetent arbetskraft som svarar upp mot de behov som näringsliv och offentlig sektor efterfrågar. Kompetent arbetskraft är en förutsättning för en stark offentlig sektor och för ett konkurrenskraftigt näringsliv.

En välutbildad arbetskraft och tillgång till utbildning med hög kvalitet gör Värmland till en attraktiv plats för nya företagsetableringar. En höjning av utbildningsnivån i regionen bidrar till eget självförverkligande, bättre folkhälsa och förbättrad livskvalitet.

KERSTIN NORÉN rektor på Karlstads universitet

KERSTIN NORÉN: –Samverkan med näringsliv och samhälle ska vara integrerat i vår forskning och utbildning. Vi har öronmärkt resurser för det. Samverkan ska inte vara något som man gör utöver den andra verksamheten.

Europa måste konkurrera på världsmarknaden med kompetens. Europa är en del av världen med åtta procent av befolkningen, om några år sex procent. I andra delar av världen satsas det mycket på utbildning.

För att överhuvudtaget ha en chans måste vi höja utbildningsnivån ytterligare i alla europeiska länder, och dessutom måste vi satsa på fort- och vidareutbildning samt breddad rekrytering. Arbetsmarknadens krav på kompetens höjs hela tiden.

SÖREN STRÖMBERG: –För mig innebär kompetensförsörjning att utbildningen uppfyller näringslivets behov. Alla utbildningsanordnare ska ha en bred bas, från grundskola till universitet. Utbildningen bör sedan mot slutet rikta sig mer mot näringslivet.

Under utbildningen lär sig studenterna mycket teori, den praktiska användningen av teorin behöver de också lära sig.

Vi för en så bra dialog med skolorna som det går. Vi lovar praktikplatser till gymnasier i Karlstad, vi har också sommarjobbare därifrån. Vi har även APU-platser, det vill säga arbetsplatsförlagd utbildning.

SÖREN STRÖMBERG VD för verkstadsindustriföretaget Zakrisdalsverken AB i Karlstad

SÅ HÄR VILL VI I VÄRMLAND ARBETA FÖR ATT FÖRBÄTTRA TILLGÄNGLIGHETEN

I Värmland arbetar vi för att det ska bli enklare att resa inom regionen. Tydligare tidtabeller och fler gång- och cykelvägar är några exempel. Ett mål är att kunna resa mellan regionens huvudorter på mindre än en timme. Vi strävar efter att hela tiden förbättra kommunikationerna till och från Värmland så att resandet underlättas för boende, turister och företag. För att genomföra infrastrukturprojekt snabbare och förbättra samspelet mellan transportslagen arbetar vi för att hitta nya finansieringslösningar. Vi arbetar för att utveckla tågförbindelserna mellan Karlstad och Göteborg/Oslo/Stockholm och slå vakt om en god linjetrafik ut i Europa. Vi satsar också på att uppgradera bredband och nya lösningar för att kommunicera över Internet så att Värmland kan öka sin tillgänglighet digitalt ytterligare.

VAD ÄR TILLGÄNGLIGHET?

Tillgänglighet innebär ett väl fungerande infrastruktur- och transportsystem. Det är en grundförutsättning för att regionen ska kunna hävda sig i den globala konkurrensen men också för ett starkt företagande. För värmlänningen handlar det om bra pendlingsmöjligheter, service och möjlighet att studera, arbeta

eller bo där hon vill. För näringslivet betyder det att snabbt och enkelt transportera gods med väg, tåg, båt och flyg för att möta kundernas behov i Sverige och utomlands. Det är också viktigt att företag och turister kan ta sig till Värmland. Tillgänglighet handlar även om god regional bredbandstäckning.

ERIK MÅNSSON
VD för Swedev AB i Munkfors

ERIK MÅNSSON: –Vi tillverkar och säljer ett stålverktyg för tryckeriindustrin i hela världen, tryckerirasklar – Doctor Blade. Hela 98 procent av produktionen exporteras. Ett fungerande transportsystem i länet är direkt avgörande för företagets existens eftersom vi är ett exportföretag med dagliga utleveranser.

För oss är det en förutsättning att logistiken och samordningen mellan olika transportslag fungerar så att vi kan leverera gods dör till dör inom 24 timmar till de större städerna i Europa eller samma dag till hamnar eller flygplatser för vidare transport till andra kontinenter.

Vi måste också enkelt kunna träffa våra distributörer och kunder både här i Munkfors och hos dem.

ELIN BISSMAN: –Kollektivtrafik är en viktig fråga för ungdomar. Vi har inte så många andra medel att resa med. Det är ju kollektivtrafik som gäller.

För oss som bor på Hammarö fungerar det jättebra. När alla ungdomsråd i Värmland träffades förstod jag att vi är lyckligt lottade. De som bor i till exempel Torsby kunde ha endast två bussavgångar per dag.

Vi vill gärna att Värmlands- trafik och andra tar kontakt med oss i ungdomsråden för att höra vad vi tycker när de ska ta beslut.

För mig är kollektivtrafiken viktig eftersom jag har kompisar runt om i Värmland som jag åker till. Jag tar mig också till träning och skola med buss.

ELIN BISSMAN
ordförande i Hammarö
kommuns ungdomsråd

SÅ HÄR VILL VI I VÄRMLAND ARBETA FÖR ATT FÖRBÄTTRA LIVSKVALITETEN

Vi tar vara på och utvecklar den attraktiva livsmiljö som finns i regionen både när det gäller naturupplevelser och stadsliv. Vi arbetar för att utveckla kulturen både som en näringsgren och som ett sätt för människor att utveckla sin kreativitet. Genom att vårda och förädla våra naturtillgångar och vårt kulturliv utvecklar vi turismen och stärker vår värmländska identitet. Vi vill att fler ska kunna ta del av och vara delaktiga i olika kulturverksamheter. I Värmland ska vi göra mer för en förbättrad folkhälsa, bland annat insatser för att förebygga sjukdomar och hjälpa människor utanför arbetsmarknaden tillbaka in i arbetslivet. Vi arbetar för att göra Värmland mer miljö- och klimatanpassat bland annat genom samhällsplaneringen där vi satsar på att förbättra kollektivtrafiken, minska energianvändningen och använda förnyelsebar energi.

VAD ÄR LIVSKVALITET?

Livskvalitet handlar om att Värmland måste erbjuda många olika möjligheter att leva ett bra liv så att människor kan växa och utvecklas. En kreativ och öppen miljö, ett rikt utbud av service och en fungerande bostadsmarknad ökar våra möjligheter att locka nya värmlänningar. Livsstil och en god livsmiljö styr allt mer

var människor väljer att bosätta sig. Ett bra samspel mellan stad och land är viktigt för att erbjuda attraktivt boende och affärsmöjligheter på landsbygden. En attraktiv livsmiljö, en god folkhälsa, ett blomstrande kulturliv och ett miljömässigt hållbart samhälle räknar vi som viktiga pusselbitar för livskvalitet.

HANNA EHRENCRONA medlem i Karlstad Multisport och sjuksköterska

HANNA EHRENCRONA: –Det är bra att det bara tar ett par minuter att åka från tätortens myller till naturen och skogen. Oss multisportare hittar du alltid ute i naturen, oavsett väder. För oss är naturen den självklara mötesplatsen.

När man pratar om multisport förväntar sig nog de flesta att livskvalitet handlar om att få nya upplevelser genom prestationer... Men livskvalitet innebär också att ta små "micro-pauser" och bara njuta av tillvaron.

Multisport är en lagidrott vilket innebär att jag som individ måste samarbeta med lagkamraterna i gruppen. Jag har fått större själv-tillit, lärt mig mer om sociala interaktioner och förstått innebörden av att ha ett konkret och gemensamt mål. I min yrkesroll har det bland annat inneburit att jag blivit mer konkret och tydlig i det jag gör.

SOFIA AXELSSON: –Vi jobbar med företag inom musikbranschen och skapar nätverk samt aktiva mötesplatser. Det är viktigt att agera och marknadsföra sig utanför länet tycker vi. Vi vill gärna visa att det är möjligt att ha basen i Värmland men jobba internationellt. Vi vill också visa andra hur man kan arbeta med något man brinner för, det vill säga musiken.

Vi jobbar främst inom Värmland, Dalarna och norska Hedmark. Vi är enade i många sammanhang men är också olika så vi kan lära oss av varandra. Världen är egentligen väldigt liten – så man ska ta chansen – att ta sig utanför regionens och landets gränser.

SOFIA AXELSSON projektledare Innovation Music Network

SNABB KOLL PÅ "VÄRMLAND VÄXER"

- ▶ Det regionala utvecklingsprogrammet "Värmland växer" är Värmlands gemensamma framtidsdokument. Det innehåller en vision och insatsområden för regionen.
- ▶ Visionen med samma namn, "Värmland växer" är den övergripande visionen för Värmland år 2020.
- ▶ Fem insatsområden har pekats ut som viktiga för regionens utveckling: **LEDARSKAP, INNOVATIVA MILJÖER, KOMPETENSFÖRSÖRJNING, TILLGÄNGLIGHET** och **LIVSKVALITET**.

Läs mer om "Värmland växer" på www.regionvarmland.se

Box 1022, 651 15 Karlstad
regionvarmland.se